

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ**

**Кафедра технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики
в дошкільній освіті**

ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.Г.КОРОЛЕНКА**

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ І НАУКИ

Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції

(2-3 березня 2023 року)

м.Харків

УДК 37.091.33:004

Головний редактор:

БОЙЧУК Юрій – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Редакційна колегія:

ВОРОЖБИТ-ГОРБАТЮК В.В – доктор педагогічних наук, професор, старший науковий співробітник Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В.В.Сташиса Національної Академії правових наук України.

ДОЦЕНКО С.О. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики в дошкільній освіті, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ПОНОМАРЬОВА Н.О. – доктор педагогічних наук, професор, декан фізико-математичного факультету, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ТАРАРАК Н.Г. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ТАНЬКО Т.П. – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету дошкільної освіти, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ЧАПЛИГІНА А.Б. – доктор біологічних наук, професор, професор, завідувачка кафедри зоології, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ОЛЕФІРЕНКО Н.В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри інформатики, Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

ШАПОВАЛОВА Олена – начальник редакційно-видавничого відділу ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 3 від 15 березня 2023 року)*

Цифрова трансформація освіти та науки : матеріали I Всеукраїнських науково-практичної конференції, 2-3 берез. 2023 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін.]. – Харків, 2023. – 272 с.

У збірнику відображено тези I Всеукраїнської науково-практичної конференції, метою якої було об'єднання українських науковців для обговорення актуальних проблем цифровізації освіти і науки; обмін досвідом та науковими розробками, презентування своїх новаторських ідей, які можуть привернути увагу широкого кола фахівців і стати предметом дискусії.

Матеріали стануть у пригоді науковцям, учителям, докторантам, аспірантам, викладачам закладів вищої освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди, 2023

Холтобіна О. СТВОРЕННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ ДЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ 203

Чаплигіна А. ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ СЕРВІСІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ЗООЛОГІЇ ХРЕБЕТНИХ 206

Шишко І. ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН ДОШКИ CLEVER MATHS ЯК ЗАСІБ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ..... 208

Zagura F. HARMONIZATION OF PROFESSIONAL DEVELOPMENT CONTENT OF PHYSICAL EDUCATION TEACHERS WITH THE NEEDS OF THEIR PROFESSIONAL ACTIVITY 213

Секція 4. Актуальні проблеми розвитку цифрових компетентностей і професійного розвитку сучасного педагога.

Візірякіна О. ТЕХНОЛОГІЇ, ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЙ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДО МУЛЬТИМІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА 217

Донік С. ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ В ЕПОХУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: ПРОБЛЕМИ І РІШЕННЯ 220

Лахно Є. ІМІДЖ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ФАКТОР ЙОГО КОНКУРЕНТНОЗДАТНОСТІ..... 224

Лебедєва В. ЦИФРОВИЙ КАБІНЕТ ВИХОВАТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ 226

Пономарьова Н. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ: ЕТИЧНИЙ АСПЕКТ..... 231

Редзюк Н. ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ..... 233

Руднік О. ПИТАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА В ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ 236

стимул до початкового вибору послуги, основний мотив переваги перед конкурентами. Таким чином, імідж є фактором зміцнення конкурентних позицій, що забезпечує його переваги в умовах конкурентної боротьби.

Література:

1. Грицан О. В. Формування позитивного іміджу навчального закладу : методичні рекомендації / О. В. Грицан. Миколаїв: ОППО, 2016. 44 с.
2. Ковальчук М. С. Використання Інтернет-технологій для формування іміджу навчального закладу / М. С. Ковальчук, Н. В. Сердуніч // Вісник Хмельницького національного університету. 2011. № 6. С. 200–202.
3. Хавкіна Л. М. Іміджологія : навч.-метод. посіб. для студ. зі спец. «Журналістика» / Л. М. Хавкіна. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013.

ЦИФРОВИЙ КАБІНЕТ ВИХОВАТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Вікторія ЛЕБЕДЄВА

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики в дошкільній освіті, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, м. Харків

Технологічні тенденції сьогодення впливають на всі аспекти життєдіяльності нашого суспільства, зокрема у галузі освіти. Протягом останніх років відбуваються процеси цифровізації освіти України, що потребує широкого використання інформаційно-комунікативних технологій, мультимедійних засобів навчання та ресурсів тощо, як зазначено в стратегічних документах, зокрема, проєкті Концепції цифрової трансформації освіти і науки на період до 2026 року [1], концепції Нової української школи (НУШ) [2].

Інформаційно-комунікаційні технології є потужним засобом навчання, виховання та розвитку, використання якого дає змогу педагогам вирішувати

методичні завдання на якісно вищому рівні. Це положення повною мірою стосується і дошкільної освіти, метою якої є забезпечення цілісного розвитку дитини, її фізичних, інтелектуальних і творчих здібностей шляхом виховання, навчання, соціалізації та формування необхідних життєвих навичок [3].

Саме особливого значення в процесі створення якісного розвивального середовища, сприятливого для особистісного зростання дитини, нині набувають інформаційно-комунікаційні технології.

Отже, в основі сучасного освітнього середовища сьогодні є цифрові технології, що підтримують дистанційну взаємодію з дошкільниками. Важливу роль у організації та реалізації дистанційної онлайн-комунікації здійснюють педагогічні працівники.

В умовах дистанційного навчання однією з сутнісних характеристик інформаційно-комунікаційної компетентності вихователя ЗДО є ефективне використання інформаційно-комунікаційних, медіа технологій, що дозволяє продуктивно здійснювати професійну діяльність відповідно до умов ЗДО.

Основною вимогою щодо проведення дистанційного навчання є надання відкритого доступу до навчальних матеріалів у будь-яких форматах (текстових, аудіо- та відео-, графічних, презентацій тощо), які розміщуються на освітніх платформах, порталах, сайтах, інтерактивних дошках тощо. Важливості набувають вміння педагога працювати з «цифровим робочим місцем», а саме його формування (створення), розбудови (структурування цифрових даних та інформації), функціонування цифрового освітнього середовища.

Цифровий кабінет педагогічного працівника (мережевий е-кабінет, хмарний е-кабінет тощо) – це індивідуальне персоніфіковане програмне середовище он-лайн (на сайті/порталі/е-платформі), яке дозволяє педагогу накопичувати свої особисті освітні цифрові ресурси або посилання на них, надавати доступ до них, а також бачити поточні результати учнів у режимі реального часу.

Розглянемо можливість інтерактивної віртуальної дошки Padlet для створення цифрового кабінета вихователя ЗДО.

При створенні віртуальної дошки потрібно надати їй назву, додати опис. Фон можна вибрати із запропонованих або завантажити власний. В налаштуваннях можна встановити доступ до створеної дошки, він може бути як публічним, так і приватним. На онлайн-дошку можна прикріплювати файли, фото, замітки, створюючи певні публікації власноруч, також в будь-який момент є можливість модифікувати її, а саме змінити фон, назву тощо. Розглянемо можливості її використання в навчальному процесі ЗДО:

1. Створення дошки-портфоліо (містить інформацію про вихователя, розміщення батьками портфоліо дітей).
2. Проведення опитувань після вивчення певної теми (розміщення відповідей, текстових коментарів, посилань, мультимедійних файлів).
3. Проведення батьківських зборів (розміщення питань, обговорень щодо певної інформації, загальних ідей).
4. Онлай-дошка для розміщення навчальної інформації (цифровий кабінет).

Перевагою створення дошки Padlet є систематизація матеріалів за допомогою вибора певного формату дошки (простий або розширений) та швидкого доступу до них батьків.

Вибір формату дошки «стіна з розділами» дає можливість розмістити практичний матеріал за тематичним спрямуванням та структурою:

Рис. 1. Приклад №1 створення формату дошки "стіна з розділами".

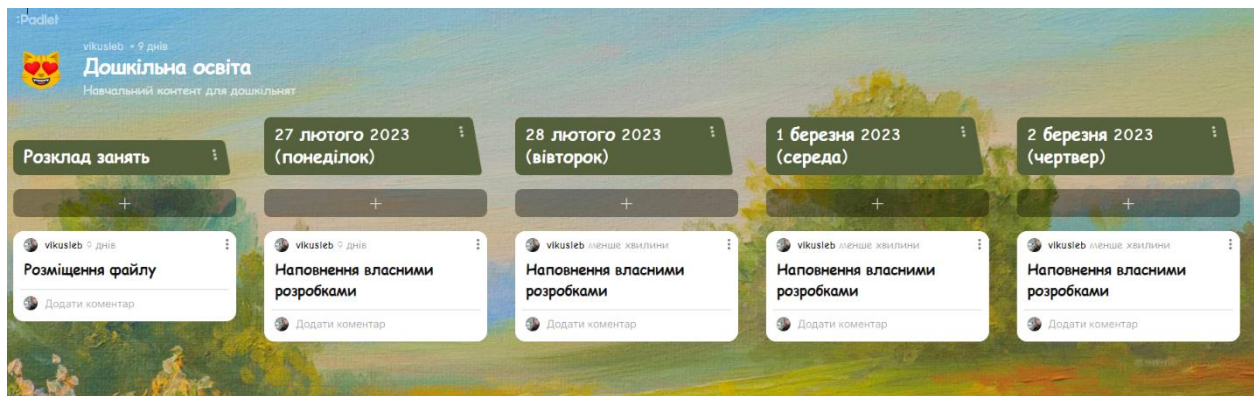

Рис. 2. Приклад №2 створення формату дошки "стіна з розділами".

Відповідно до вимог освітньої програми «Дитина», наповнення розділів може складатися з циклу міні-занять для дітей, варіантів відео із зображувальної діяльності, малювання, сенсорики, конструювання, дослідницької діяльності, мультфільмів, інтерактивних вправ та ігор у відповідності віковим особливостям дошкільників (корисні, повчальні, змістовні, розвивальні).

Слід зазначити, що для наповнення цифрової дошки педагог може використати загальнодоступні ресурси, засоби та сервіси або створювати власні, наприклад, інтерактивні вправи, плакати, тест, інфографіку тощо, для здійснення онлайн-комунікації.

Важливими цифровими інструментами сучасного педагогічного працівника можна виокремити такі освітні платформи та ресурси:

1. Національна освітня платформа «Всеосвіта» (можливість створення власних тестів) (vseosvita.ua).
2. Інтерактивні вправи learningApps.org.
3. Створення пазлів www.jigsawplanet.com.
4. Розробка прописів для дошкільнят <https://www.canva.com/>.
5. Освітня платформа дошкільників www.Learning.ua.
6. Редактор створення мультимедійних плакатів та інших освітніх матеріалів ThingLink.
7. YouTube-канали, що можуть використовуватися для пояснення, вивчення та розкриття навчального матеріалу.

8. Microsoft Office Power Point – програма для створення презентацій.
9. Генератор завдань «Розвиток дитини» <https://childdevelop.com.ua/>.
10. «Дидактичні ігри для дошкільнят» <https://www.pedrada.com.ua>.
11. «Читанка» - дитяча публічна онлайн-бібліотека <http://chytanka.com.ua/>
12. Доповнена реальність <https://quivervision.com/>.
13. «Казкар» – сайт подібної тематики на просторах українського інтернету <http://kazkar.info/>.
14. «Малеча» – ресурс для сучасних батьків : <https://www.malecha.org.ua/>.
15. Мама-Тато – інформація для батьків <https://mama-tato.com.ua/>.

Маючи достатні навички роботи на комп'ютері і професійний досвід, педагогічний працівник формує у себе здатність розробляти власні електронні продукти, адже саме вони демонструють бачення вихователя щодо виховання дітей, допомагають вихователю самовдосконалюватися і передавати досвід молодому поколінню.

Література:

1. Нова українська школа, 2017. МОН України. URL : <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola> (дата звернення 05.03.2022)
2. Концепція цифрової трансформації освіти та науки. URL : <https://mon.gov.ua/ua/news/koncepciya-cifrovoyi-transformaciyi-osviti-i-nauki-69-mon-zaproshuye-do-gromadskogo-obgovorennnya> (дата звернення 05.03.2022).
3. Верховна Рада України. (2017, вересень 05). Закон № 2145-VIII, Закон України “Про освіту”. [Електронний ресурс]. Доступно: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
4. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / Г.В. Бєленька, О.Л. Богініч, Н.І. Богданець-Білокаленко [та ін.]; Київ : ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 304 с.
5. Базовий Компонент Дошкільної Освіти (Державний Стандарт Дошкільної Освіти) Науковий керівник:Т.В.Піроженко, дійсний член НАПН України, проф, доктор психологічних наук; — К.: Вид., 12.01.2021. – 37 с.
6. Опис рамки цифрових компетентностей. URL : https://thedigital.gov.ua/storage/uploads/files/news_post/2021/3/mintsifraoprilyudnyu-e-ramku-tsifrovoyi-kompetentnosti-dlyagromadyan/%D0%9E%D0%A0%20%D0%A6%D0%9A.pdf (дата звернення 05.03.2022).